

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

לז.

עין משפט
נר מצוה

י א מיי פ"ז מהלכות
שבועות הלכות מ ופ"ח
הלכות ט:
יח ב ג מיי טס פ"ח
הלכות יז:

רבינו חננאל (המשך)
אמרת בשבועת הפקדון
דאינו לוקה תאמר בניור
שנטמא שלוקה הואיל
ולוקה לא יביא קרבן ת"ל
וכפר עליו מאשר חטא
על הנפש דברי ר' יאשיה
רבי יוחנן אומר בפתע זה
שוגג פתאום זה אונס.
מיקטני בניור שלוקה.
מכלל דאתרו ביה וקטני
ללא אם אמרת בשבועת
הפקדון שאינו לוקה.
הפקדון דאינו לוקה ביה
שי"מ דא"ג דאתרו ביה
מכלל דאתרו ביה לוקה.
דחייב מאי אינו לוקה
דקטני דלא מיפטר
במלקות אלא צריך קרבן.
ואקשינן אי הכי האי
דקטני תאמר בניור
שנטמא מיפטר במלקות.
והא בהדיא כתיב ביה
וביום השמיני יביא שתי
תורים וגו'. ושנין האי
קרבן דמייחז נזיר זה
למחול עליה נזירות
בטהרה הוא ולא משום
דהודו בטומאה: אמרוה
להא שמענתא קמי דרבא
אמר להו לדידכו
דאמריטו דלא מיפטר
במלקות היכא דאתרו ביה
אלא צריך נמי קרבן אי
לא אתרו ביה מילקא הוא
דלא ליק הא קרבן חייב.
ואע"ג דאיכא שהדי דהאי
פקדון בהאי שעתא
דמישבתא איתיה גביה
אמאי כפירת דברים
בעלמא ניהו. דהא הני
שבועות כפירת דברים
והיינו מחייבי ליה זמקוס
וליצא הכא כפירת זמקון.
וכל הנשבע כי האי גונא
היכא דאיכא שהדי פטור
הוא: א"ל רב תינה לרבא
נביא דמסייע לך ונשבע
על שקר פרט ללוה בשטר
ולוה בעדים. אמר ליה
הא איכא לאוקומא בטוען
לזויה ולא לזויה בשרט
בשטר ולא בעדים
דבמזון מודה ואינו כופר
אלא בעדים. דהא דאי
לאו כפירת זמקון היא.
ורישא דהא מתניתא
דאמריטו הכי דקטני וכחש
בה פרט למודה לאחד מן
השותפין או לאחד מן
האחרים כו' ופשוטה היא:
ת"ש אין חייבין על שגגת
הפקדון. ומה הן חייבין
על זדונו אשם בכסף
שקלים. מאי לאו ודון
עדים כגון דאיכא שהדי
דאי פקדון איתיה לגביה
וקטני חייב אשם. ודחינן
לא בודון עצמו. פירוש
כגון שהודה כי הויד
בשבועתו. דאמריטו לא
מיכפר לך עד דמייחז
אשם: ת"ש היו [ב] כתי
עדים כפירה הראשונה כו'

הויד בשבועת הפקדון מהו. פירש בקונטרס דשבועת העדות
ליכא למדעי הך צעיא משום דלזין התרלת ודאי שבועת
העדות דמי יודע שהס יודעים לו עדות ואין נראה ללא חשיב
ספק כיון דלמומחה אין ספק דהא צעדים וזממין אי הוו לריכי
התרלה הוה מתריץ זהו אף על גב
דהמתרים צהס אין יודעין אס הס
משקרים והא ללא צעי הך צעיא
שבועת העדות משום דלא אפשר
לידע לעולם אס הס מוידין שיוולין
לומר שחטנו: ב"ן דחידוש הוא
כו'. לאו חידוש גמור הוא דהא
איכא טובא דפירש בקונטרס אלא
כלומר כיון שניטן זדונו לכפרה:

מירקא לקי קרבן לא מייחז.
ואף על גב דגזי שפחה
כתיב (ויקרא יט) צקורת תהיה והציב
את אשמו הא אמרינן בסוף ד' מחוסרי
כפרה (כריתות 77 יא). דהיא לוקה
והוא מציט קרבן: **מאי אינו לוקה**
דלא מיפטר במלקות. מייחז דמיעיקרא
ס"ד דצעי למילף מייחז חומרא דדין
הוא שנחמיר צניז שכן לוקה ולמאי
דמסיק השמא ה"ל דמיתניא לענין
קולא דדין הוא שנקל צניז שכן
מיפטר במלקות ונראה ללא ידע
לגזי מאי מיתניא אי נמי מעיקרא
ס"ד דה"פ לא אס אמרת צניז
שהוא טמא שכן כפרתו תלויה במלקות
הקל ולא צרכו תאמר שבועת
הפקדון שאין כפרתו תלויה במלקות
אלא צברקן דחמור ודלא כמ"ד
לעיל ניחא ליה לאיניש דליתי קרבן
ולא לילקי ומיחז צסיפרי מיתניא הך
צרייתא ומיתניא איפכא והכי איתא
התם צפרשת נשא גזי נזיר צפתע
להציא את האונס פתאום הציב
את השוגג והדין נטות ומה זמקוס
שלא חייב את המויד חייב צו את
השוגג כגון שחייב את המויד
אינו דין שנחייב את השוגג ומנין
שחייב את המויד אמרת ק"ו מה
שבועת העדות שלא חייב את השוגג
פירוש שגגתה גרידא חייב את המויד
כגון שחייב את השוגג אינו דין
שנחייב את המויד לא אס אמרת
שבועת העדות שכן אינו לוקה
תאמר צניז שלוקה והואיל ולוקה
לא יציא קרבן ת"ל וכפר מאשר
חטא וגו' ונראה דהיינו הך דמייחז
צשמעתינן וצמקוס שבועת העדות
אית למיגרס שבועת הפקדון ואית
למיגרס נמי הכא איפכא כדלמרינן דכן
צסיפרי מה שבועת הפקדון דכן
אינו לוקה כו' וכן גר"ח חוה לשונו
ואתינן למפשטה מהא דתניא צסיפרי
דצי רצ לא אס אמרת שבועת
הפקדון שכן אינו לוקה תאמר צניז
שנטמא לוקה והואיל ולוקה כו'
ואס תאמר מאי קמשיני דלא מיפטר
צמלקות כלומר אלא צריך עדיין
קרבן והא היא גופה אתינן למילף
צניז שיהא עדיין צריך קרבן ואר"ת
דה"פ דלא מיפטר במלקות שאין
מתכפר במלקות לחודה תאמר צניז
שמתכפר במלקות לחודיה דכי מייחז
נמי צשוגג קרבן לא מייחז אלא
למחול עליה נזירות טהרה כדמסיק
ודלא כרבי אלעזר הקפרי דלמנר (מ"י
77 יט.) נזיר טמא חוטא הוא והא
דפריך והא קרבן כתיב ציה פירוש הא צשוגג כתיב קרבן ולמאי קאתי
אס לא לכפר וא"כ יילף משבועת הפקדון דצמויד לא יפטר
צמלקות אלא יצטרך עדיין קרבן ומשני כו': **פרט** ללוה
בשטר ולוה בעדים. כגון דלמנר לא לזויה לא פרעתי דמי:
הכא

הויד בשבועת הפקדון והסרו צו מהו. חייב קרבן או מלקות או
שניהן. וגזי שבועת העדות אע"ג דחייב נמי מויד כשוגג ליכא
למיצעי הך צעיא משום דלזין התרלת ודאי שבועת העדות דמי
יודע שהס יודעים לו עדות ויכול להתרות צו: לא אשנתן מויד
דמייחז קרבן. לאו דוקא כל התורה
קאמר שהרי ד' מציאין על הזון
כשגגה הצא על השפחה (ו) ומזיר
שנטמא ושבועת העדות ושבועת
הפקדון (א): ה"ג אמרו ליה מתינא חמורה
הימנה שבועת הפקדון שחייבין על
זדונו מכוח ועל שגגתה אשם צכסף
שקלים מדקאמר על זדונו מכוח
מכלל דאתרו ציה וקאמר מכוח אין
קרבן לא ומאי חומרא דניחא ליה
לאיניש דמייחז קרבן ולא לילקי אמר
להו רצא צר איתי מלן מלן שבועת
הפקדון לא נימין זדונו לכפרה רבי
שמעון היא אמר להו רצ כהנא צר
מינה דהיא דלנא תנינא והכי מתינא
לה אחד זדונו ואחד שגגתה אשם
צכסף שקלים ומאי חומרא דלילו התם
טחטא צת דנקא אהכא אשם צכסף
שקלים וליגמר מינה התם צדלא
אתרו ציה. והכי פירושה חמורה
ממנה שבועת הפקדון משבועת
העדות שחייבין על זדונו מכוח מה
שאין כן צעדות שאין צה התרלת
ודאי ועל שגגתה עס זדון הפקדון
אשם צכסף שקלים וצעדות קרבן
עולה ויווד: **מכות אין קרבן לא**
ומאי חומרא. דמכות מן קרבן הואיל
ולא תרוייהו צעדינן ציה הא צעדות
מייחז קרבן. ומשני ניחא ליה לאיניש
כו'. אמר להו רצא צר איתי לרצנן
הך מתני' דקטני קרבן לא רצי
תפשטה לעולם קרבן איכא לרצנן
והך מתני' דקטני קרבן לא רצי
שמעון היא דקאמר שבועת הפקדון
לא נימין זדונו לכפרה כדלמנן
צפיקין דלעיל (לד:): שכן לא עשו צו
מוצצע כשצצע מויד כשוגג: **אמר**
להו רצ כהנא. לא תדקוקה לאוקומה
כר' שמעון וצעיין נמי לא תפשטה
דלנא תנינא לה כו': **ומאי חומרא.**
הא שבועת הפקדון היינו חומרא דלילו
ושגגתה קרבן: היינו חומרא דלילו
צעדות חטאת היא ולא נתנה צה
תורה קצצה ויכול לקנותה צמעה
כסף. דנקא שמתו והיינו מנע שהיא
אחד מנשה צדינר: **וליגמר מינה.**
למיפשטה צעיין דמייחז קרבן ולא
לקי: ומשני דלמא אשם צדלא אתרו
ציה. קאמר דהא לא איירי צה
צמלקות כלל: **לא אס אמרת.** לא
ידעינן צמאי קאי לא אס אמרת:
הא קרבן כתיב ציה. והויר לה את
ימי נזרו והציא כצס צן שנתו וכו'
(צמדנר ו): **כי היכי דסיחול עליה**
נזירות צטהרה. שמתחיל לננות
מעכשו ותלה הכתוב צקרבן ולא
לכפרה הוא צא: **אמרו רצנן קמיה**
דצצה. הך רצנן דלעיל דתנו שבועת
צי רצה אמרו לפניו שכן שאל רצ
כהנא מהס: **אמר להו.** מדקא מיצעי
ליה צצתרו ציה: **מכלל.** דפשיטא ליה
דכי לא אתרו ציה הני סהדי דמייחז
קרבן ואף על גב דידעי הני סהדי
שהוא חייב לו וחמאי מייחזי והא לא
תועיל לו כפירתו וע"כ ישלס
נמלא שפירת דצרים צעלמא
פרט למודה לאחד מן האחרין. שיש לו חלק צממון זה וכשצצעו
האח השני כפר: **פרט ללוה צשטר.** קס"ד לכופר צממון שיש לו עליו
שטר או עדים: **לא ספייטן.** דהא מתנית' לאו צכופר צממון קאמר
אלא צמודה צממון וכופר שלא מסר לו שטר עליו ולא היו עדים
צדצרי: **מסרוינן יופס.** משנינו לזית: **מינך יופי.** מנך לזית כל המנה ולא היה לצניך חלק צו: (א) לאו זדון שמתרו צו:
הא

א) יענין מהך מ"ו,
ב) לעיל לד: א) [סס],
ד) לעיל לא: (ט) [סס לב:],
ו) [כדלמא כתיבות מ:].

תורה אור השלם
1. או קרא אבדה וכחש
בה ונשבע על שקר על
אחת מבלי אישר יעשה
האדם לקטאת אבדה.
יקרא זה כב

הגהות הב"ח
(א) גמ' צעלמא שניה
תחתיב וכו' אלא נאשונה
אמאי תחתיב הא:
(ב) רש"י ד"ה לא אשנתן
וכי על השפחה חרופה
ומזיר: (א) ד"ה מאי לאו
זדון עדים שמתרו צו. י"ב
ה"ה צלה התרו צו נמי
קטנה לנא אלא זדון
עדים לא משמתה לה אלא
צמתרו צו דלי לא התרו צו
איכא למימר שמה וליכא
זדון:

מוסף רש"י
מאן תנא כו' ר"ש.
דלמנר לא עשה צו
מויד כשוגג (לעיל לד:).
דהא כפרה לה כת
ראשונה. ואין לו עדים
אלא חלו ונמלא שפירתו.
צפיקין. (לעיל לב:).

רבינו חננאל
הויד בשבועת הפקדון
והתרו צו מהו. חייב
קרבן על הנזיר
כשוגג לא ליק [או דלמא
כו'] או דלמא תרוייהו
מחייב. א"ל מדרתניו
חמורה ממנו. פירוש
משבועת העדות שבועת
הפקדון שחייב על זדונו
מכות ועל שגגתה אשם
בכסף שקלים ש"מ שאם
הויד לוקה אין מביא
קרבן. ואוקומה להא רבי
שמעון דסבר לא ניתנה
ודון שבועת הפקדון
לכפרה בקרבן. ומאי
חומרא דשבועת הפקדון
משבועת העדות דניחא
ליה לאיניש דניתי קרבן
ולא לילקי. אי נמי
בשבועת העדות כתיב
נקבה מן הצאן כשבה וגו'
אפילו תימא בת דבקא.
ובפקדון אשם כדכתיב
שקלים. ואמר להו רב
כהנא הא מתנינא לאו
הכי שניה כדקאמריתו.
אלא הכי שניה שבועת
הפקדון אחד שגגתה
ואחד זדונו אשם בכסף
שקלים. ונפשוח מינה
דלא ליק ואפי' בודונה.
ואמרינן דלמא מתנינא
בדלא אתרו ביה. ואתינן
למפשטה מהא דתניא
בספרי דכי רב לא [אם]